

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818201369
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8818201369.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Mariany Muránskej, v právnej veci navrhovateľky: H. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX právne zastúpená JUDr. Igorom Lakatošom, advokátom, AK M. R. Štefánika 873/204, Vranov n/T, IČO: 42 239 176 proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené: M. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, Z., právne zastúpený JUDr. Kristínou Piovarčiovou, advokátkou, AK Štúrova 20, Košice, IČO: 51 721 635, o určenie otcovstva a úpravu rodičovských práva a povinnosti k maloletému V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri navrhovateľke, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4Pc/11/2018-185 zo dňa 27.01.2020, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku VII..

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala určenia otcovstva a úpravy rodičovských práv a povinností k mal. V..

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd u r č u j e, že odporca M. V., nar. XX.XX.XXXX je otcom maloletého V. X., nar. XX.XX.XXXX z matky H. X., nar. XX.XX.XXXX.

II. Maloletý V. X., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý platiť výživné na maloletého V. X., nar. XX.XX.XXXX vo výške 250 eur mesačne vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky od 11.05.2018 do budúca.

IV. Dĺžné výživné za obdobie od 11.05.2018 do 31.01.2020 v sume 4.069,35 EUR je otec p o v i n n ý uhradiť matke v pravidelných mesačných splátkach vo výške 200 EUR spolu s bežným výživným.

V. Návrh na určenie výživného v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

VI. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým V. X., nar. XX.XX.XXXX každú poslednú sobotu v mesiaci v čase od 09:30 hod. do 11:30 hod. v mieste bydliska matky maloletého dieťaťa za prítomnosti matky.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

III. Obsah odvolania navrhovateľky

3. Proti výroku VII. rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, namietajúc, že súd nereflektoval ust. § 53 Civilného mimosporového poriadku. Muž, ktorého otcovstvo malo byť určené (ďalej aj ako „otec“) od podania návrhu zaujal k nemu negatívny postoj. Svoju obranu oprel o spermioqram, ktorý ale absolútne nevyučil jeho impotenciu v čase počatia. Od narodenia sa o maloletého nezaujímal, s výnimkou platieb v celkovej sume 1.100,- eur ho finančne ani materiálne nepodporoval. Odber vzoriek za účelom vypracovania znaleckého posudku splnil otec až dňa 22.7.2019, pričom termín bol stanovený na deň 11.4.2019. Navrhovateľka považuje konanie otca za účelové, v snahe oddialiť meritórne rozhodnutie súdu. Navrhla rozhodnutie v napadnutej časti zmeniť tak, že súd prizná navrhovateľke náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím, a to v rozsahu 100%.

4. Otec navrhol potvrdiť napadnuté rozhodnutie ako vecne správne. Aplikáciu § 52 Civilného mimosporového poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov konania argumentoval vážnymi pochybnosťami o svojom otcovstve, vychádzajúc z laboratórneho záznamu a utajovaním tehotenstva, ktoré mu navrhovateľka oznámila až v 4. mesiaci. Po narodení maloletého sa domáhal stretnutia s ním, navrhovateľka to však odmietla. V čase stanoveného odberu vzoriek bol otec práceneschopný, o čom predložil do spisu potvrdenie, na ďalší termín sa však dostavil, žiadne obštrukcie nerobil. Záverom znaleckého posudku otec neodporoval, 18.12.2019 zaslal navrhovateľke výživné vo výške 1.000,- eur. Dohoda o úprave rodičovských práv a povinností nie je možná, na žiadosti otca navrhovateľka neodpovedala. V súdnej veci jej trovy konania nepatria, preto by nebolo spravodlivé, ak by otca k tomu súd zaviazal.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj ako „CMP“) v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

6. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala určenia otcovstva a úpravy rodičovských práv a povinností k mal. V. Je zrejmé, že v návrhu si uplatnila náhradu trov konania, ktorú jej súd prvej inštancie nepriznal. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je v tejto časti vágne. S poukazom na ust. § 52 CMP súd bez ďalšieho vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Matka celkom zrejme s rozhodnutím súdu prvej inštancie v tejto časti nesúhlasí, pričom v odvolacom konaní predostrela vecnú argumentáciu.

7. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

8. Matka zotrváva na svojom návrhu o priznanie náhrady trov konania voči otcovi v rozsahu 100%, a to aplikáciou ust. § 53 CMP. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že zákonná dikcia § 53 CMP explicitne stanovuje, že v konaniach o určenie otcovstva možno priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, ak to možno spravodlivo požadovať. Keďže súd návrhu matky o určenie otcovstva vyhovel, nepochybne ostáva zodpovedať už len otázku spravodlivosti požadovania náhrady trov konania od otca, a to v nadväznosti na matkou uvádzané skutočnosti:

- a) negatívny postoj otca k podanému návrhu,
- b) nezáujem otca o maloletého,
- c) odďalovanie meritórneho rozhodnutia zo strany otca.

Ad a) negatívny postoj otca k podanému návrhu

9. Z vyjadrenia otca k návrhu je zrejmé, že s otcovstvom k mal. V. sa nestotožnil. Svoj postoj argumentoval pretrvávajúcimi konfliktami s navrhovateľkou v čase splodenia dieťaťa. Navrhovateľka ho o svojom tehotenstve mala upovedomiť až v 4. mesiaci, čo u otca vyvolalo pochybnosti. Na ich základe sa podrobil lekárskej vyšetreniu, potvrdenie o ktorom založil do spisu. Konštatujú sa prevládajúce defekty spermií, súvisiace s pôsobením oxidačného stresu a urogenitálnej infekcie na spermioqenézu.

Vychádzajúc z uvedeného možno podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že pochybnosti otca, vyvolané jeho subjektívnymi pocitmi, boli posilnené objektívnym lekárskeým vyšetrením. Vo vzájomnej súvislosti existujúcich skutočností možno negatívny postoj otca k otcovstvu voči mal. V. považovať za sčasti ospravedlňujúci, vylučujúci z tohto dôvodu aplikáciu ust. § 53 CMP. Relevantným faktom je, že otec sám navrhol vykonať znalecké dokazovanie, ktoré nevyhnutne prispelo k úprave pomerov medzi účastníkmi konania. Na ten účel zložil otec preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 600,- eur. Závery znaleckého posudku nespochybnil.

Ad b) nezáujem otca o maloletého

10. Účastníci konania zhodne uvádzajú, že otec bol nápomocný matke počas jej tehotenstva, prítomný bol aj pôrodu. Následne nastali nezhody, ktoré rodičia vykladajú rozdielne. Otec uvádza, že sa domáhal stretnutia s maloletým, navrhovateľka to však odmietla. Navrhovateľke zasielal aj výživné na účet znejúci na jej predchádzajúce priezvisko. Navrhovateľka to síce popiera, doklad o zaplatení sa však nachádza v súdnom spise. V nadväznosti na uvedené nemožno bez ďalšieho konštatovať, že otec sa o mal. V. nezaujímal. Od narodenia občasne uhradil matke výživné, údajne sa mal usilovať aj o kontakt s maloletým. Z tohto dôvodu ani túto odvoláciu námietku nemožno považovať za dôvodnú.

Ad c) odďaľovanie meritórneho rozhodnutia zo strany otca

11. Napokon matka namieta, že otec účelovo odďaľoval nariadené znalecké dokazovanie, keď sa nedostavil na stanovený odber vzoriek. Otec úmyselnosť svojho konania popiera, argumentujúc svojou práceneschopnosťou v uvedenom čase. Svoje tvrdenia preukazoval predložením potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti (č. l. 117 spisu). Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že predložené potvrdenie je nečitateľné, zrejma je len perom písaná doba pracovnej neschopnosti od 29.03.2019 do 11.04.2019. Bez ohľadu na to, otec sa zúčastnil najbližšie stanoveného termínu, pričom hneď po prijatí záveru znaleckého skúmania navrhovateľke uhradil sumu 1.000,- eur na účely plnenia si vyživovacej povinnosti. Úmysel otca konať v rozpore so záujmami maloletého možno len ťažko dokazovať, každopádne, zákon chráni záujmy mal. dieťaťa. Akékoľvek obštrukčné konanie rodiča ho nezbavuje plnenia si vyživovacej povinnosti, a to prostredníctvom dlžného výživného, ktoré bolo v preskúmanom prípade vypočítané za obdobie od 11.05.2018, teda pred nariadenia znaleckého dokazovania.

12. Matka namieta aj pasívny prístup otca k mimosúdnejmu riešeniu veci. Podľa vyjadrenia otca s navrhovateľkou možné dospieť k dohode o úprave rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, preto nemohol postupovať formou súhlasného vyhlásenia o určení otcovstva. Každopádne, táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu nezakladá dôvod aplikácie ust. § 53 CMP, keďže otec svoje otcovstvo po vykonaní znaleckého dokazovania nerozporoval, otázna ostala len úprava rodičovských práv a povinností k maloletému.

13. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolanie navrhovateľky nebolo dôvodné. Pre aplikáciu ust. § 53 CMP spôsobom priznania náhrady trov konania navrhovateľke neboli splnené zákonom stanovené predpoklady. Po oboznámení sa so skutočným stavom veci odvolací súd je toho názoru, že od otca nemožno spravodlivo požadovať, aby navrhovateľke nahradil trovy konania. Z tohto dôvodu odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom výroku VII. ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

14. Držiac sa svojho odôvodnenia, odvolací súd rozhodol o trovách konania podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).